

tyt

TÜRKÇE

SORU BANKASI

Konu Özetli
ÖSYM Formatında
Tamamı Video Çözümlü
Yeni Nesil Sorular - Karma Testler

Ücretsiz Videolara
ulaşmak için
QR kodu tara!

RETRO

Yayıncılık

SÖZCÜKTE ANLAM

Sözcük ve Sözcük Öbeğinde Anlam Özellikleri

- ➔ Gerçek (Temel) Anlam
- ➔ Yan Anlam
- ➔ Mecaz Anlam
- ➔ Terim Anlam

Sözcükler Arası Anlam Olayları

- ➔ Ad Aktarması (Mecazımürsel)
- ➔ Dolaylama
- ➔ Kinaye
- ➔ Güzel Adlandırma
- ➔ Deyim Aktarmaları
- ➔ Somutlaştırma
- ➔ Soyutlaştırma

Sözcükler Arası Anlam İlişkileri

- ➔ Eş Anlamlı Sözcükler
- ➔ Yakın Anlamlı Sözcükler
- ➔ Karşıt (Zıt) Anlamlı Sözcükler
- ➔ Sesteş (Eş Sesli) Sözcükler
- ➔ Somut ve Soyut Anlamlı Sözcükler
- ➔ Genel ve Özel Anlamlı Sözcükler
- ➔ Nitel ve Nicel Anlamlı Sözcükler
- ➔ Yansıma Sözcükler

Kalıplaşmış Sözcük Grupları

- ➔ İkişemeler
- ➔ Deyimler
- ➔ Atasözleri
- ➔ Vecizeler (Özdeyiş)

Gerçek Anlam

Sözcüğün bizde çağrıştırdığı ve aklımıza gelen ilk anlamıdır. (Onun yüzünde insanı etkileyen bir masumluk var.)

Yan Anlam

Sözcüğün gerçek anlamından kopmadan cümle içinde kazandığı anlamıdır. (Sobanın dirseği yerinden çıktı.)

Mecaz Anlam

Sözcüğün gerçek anlamından koparak cümle içerisinde kazandığı yeni anlamıdır. (Ekmeğimi bu kitaptan kazanacağım.)

Terim Anlam

Sözcüğün cümle içerisinde sanat, bilim, spor gibi alanlarla ilgili kazandığı anlamıdır. (Öğrencisine sol anahtar çizdirmiş.)

Eş Anlamlı (Anlamdaş) Sözcükler

Yazılışları ve okunuşları farklı, anlamları ise aynı olan sözcüklerdir. (özgün - orijinal, biçim - üslup)

Yakın Anlamlı Sözcükler

Eş anlamlı gibi görünse de birbirinin yerini tamamen tutmayan, aralarında anlam farkı bulunan sözcüklerdir. (usanmak - sıkılmak, uğraşmak - didinmek, küsmek - darılmak)

Karşıt (Zıt) Anlamlı Sözcükler

Anlamca birbirinin tersini ifade eden sözcüklerdir. (uzak - yakın, aç - tok, ileri - geri)

Sesteş (Eş Sesli) Sözcükler

Yazılışları aynı, anlamları farklı olan sözcüklerdir. (yaz - mevsim, yazmak (eylem), yan - taraf, yanmak (eylem))

Somut Anlamlı Sözcükler

Beş duyu organımızdan biriyle algılayabildiğimiz varlıkları karşılayan sözcüklerdir. (rüzgâr, sis, ateş...)

Genel Anlamlı Sözcükler

Sözcük anlattığı varlık ya da kavramın tamamını ifade ediyorsa genel anlamlıdır. (Su hayattır.)

Özel Anlamlı Sözcükler

Sözcük anlattığı varlık ya da kavramın bir kısmını ifade ediyorsa özel anlamlıdır. (Bana biraz su verir misin?)

Nitel Anlamlı Sözcükler

Varlıkların ölçülemeyen özelliklerini ifade eden sözcüklerdir. (Uzun bir yoldan geliyoruz.)

1. Düş (rüya), doğanın veya yaşamın değil, bütünüyle insan I
beyninin yarattığı en harika eserlerden biridir. Tutarlı tutar-
sız davranışlarla, evrende rastlanmayan konularla, akılları
durduran görüntü ve serüvenlerle (macera) bezenmiştir.
II
Zihinde oluşan bir dünyadır ve dokunamaz, avucunuza ala-
mazsınız. Bu hakiki düşün yanında uyanık gözle ve kafayla
görülenler, düşlenenler de var. Katı gerçeklerin (hakikat) ve
III
koşulların sıkboğaz ettiği (umursamamak) günlerde sığındı-
IV
ğımız, dört elle sarıldığımız renkli, bizleri rahatlatan, avutan
V
(teselli etmek), uyuşturan düşler yararlı ve güzeldir.
- Bu parçadaki numaralanmış sözlerden hangisinin an-
lamı ayrıç () içinde verilen açıklamayla uyuşmamak-
tadır?**
- A) I B) II C) III D) IV E) V

2. Bir okurumla geçenlerde vapurda karşılaştık. Sohbet eder-
ken bana çok ilginç bir şey söyledi: "Son romanınızı oku-
dum ancak ondan bir şey anlamadım." Ona kızmamıştım
çünkü okuduğumuzdan bir şey anlamak için hayatımızdan
teğet geçmesi gerekir. Dolayısıyla bu eserimi anlamak için
önce aynı hayatı yaşamak gerekiyor.
- Bu parçadaki altı çizili sözün parçaya kazandırdığı an-
lam aşağıdakilerin hangisinde vardır?**
- A) Benim dünyamı tamamen değiştiren sanatçı, mutlulu-
ğumun kaynağı olarak görülebilir.
B) Bu şiire baktığımda sanatseverlerin dünyasını çepeçev-
re sardığını hissetmekteyim.
C) Hayatın bilinmeyen yönlerine ışık tutan sanatçı, edebi-
yat çevrelerini etkilemeyi başardı.
D) Bu eser, içerdeki duygu ve düşünce bakımından okura
yakınlık gösteren özellikler barındırmaktadır.
E) İnsanların hayatlarında etkili olan yönlendirmeleri içe-
ren eserler, klasikleşmeyi sağlar.

Sözcükte Anlam

3. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde terim anlamlı bir söz-
cük kullanılmamıştır?**
- A) Orhan Kemal'in romanlarında Çukurova bölgesinin ağ-
zına ait sözcükler geniş yer tutar.
B) Nedim, divan edebiyatında şarkı nazım şekliyle tanın-
mıştır.
C) Şinasi, ilkerin babası olarak isimlendirilmiştir.
D) Ömer Seyfettin, olay öykücülüğünün en önemli temsilci-
sidir.
E) Divan edebiyatında tam ve zengin uyak kullanılmıştır.
4. Okur bu romanda, Orhan Pamuk'un kaleminden İstanbul'a,
İstanbul'a bakmanın farkına varıyor.
- Bu cümledeki altı çizili sözcüğün cümleye kattığı an-
lam, aşağıdakilerin hangisinde vardır?**
- A) Şair, şiirlerinde toplum sorunlarına yer vermekten hiçbir
zaman çekinmemiştir.
B) Toplumun anlayışını sade ve anlaşılır bir dille ifade
eden sanatçı, başarıyı yakalamaktan çekinmez.
C) Onun şiirlerinde toplumun çoğu özelliklerinin değişme-
diği kendini gösteriyor.
D) Şair, gerçeği olduğu gibi kaleme almaz; onu kendi mer-
ceğinden geçirecek ifade eder.
E) Türk toplumunun tüm özellikleri eserlerinde ayrıntısıyla
anlatılmıştır.
5. Yolculuk iyi gidiyordu. Onunla yolda olmak beni ayrıca mut-
lu ediyordu. Evler ve arabalar elimizden gitti ama yine de
mutluyduk bu yolculukta. Otobüsün koltuklarının rengi git-
mişti. O koltuklara baktıkça kendi geçmişimi görüyordum.
Bunu düşünmek hoşuma gitmedi, beni rahatsız etti. Sonra
dönüp ona baktım, o benim kadar huzursuz görünmedi işte
o an benim de içime bir rahatlama geldi.
- Bu parçada "gitmek" sözcüğü aşağıdaki anlamlardan
hangisine karşılık gelecek şekilde kullanılmamıştır?**
- A) Yakışmak, yaramak
B) Değerlendirmek
C) Zarar görmek
D) Herhangi bir durumda olmak
E) Elden çıkmak

Cümlede Anlam**Koşul - sonuç cümleleri**

Gerçekleşmesinin başka bir olayın veya durumun meydana gelmesine bağlı olduğu olay ve durumları bildiren cümlelerdir. (Geç kalmamak üzere gidebilirsin.)

Öneri cümleleri

Çözümüne ulaşmak için fikir ve görüşlerin bildirildiği cümlelerdir. (Onunla görüşmen senin için iyi olacaktır.)

Tahmin cümleleri

Bir olayın nasıl gerçekleşeceği hakkında sezgi ve verilere dayanarak görüş bildiren cümlelerdir. (Geç kaldık, bizimkiler merak etmiştir.)

Olasılık cümleleri

Bir olayın sonucunun ne olacağını tam olarak bilinmediğini ihtimaller dâhilinde bildiren cümlelerdir. (Sınavda bu konudan soru çıkabilir.)

Sitem cümleleri

Yanlış olduğu varsayılan davranışın, o davranışı gerçekleştiren kişiye, davranışının yanlış olduğunun söylenildiği cümlelerdir. (Demek unuttun beni öyle mi?)

Yakınma cümleleri

Kişinin bir durumdan duyduğu rahatsızlığı ifade ettiği cümlelerdir. (Uçaktan inince beni, aramadı.)

Hayıflanma cümleleri

Kişinin hoşuna gitmeyen bir durumundan şikâyet ettiği cümlelerdir. (Para biriktirmeyi bir türlü öğrenemedim.)

Pişmanlık cümleleri

Kişinin yaptığı işten dolayı duyduğu üzüntüyü dile getirdiği cümlelerdir. (Keşke o sözleri söylemeseydim.)

Eleştiri cümleleri

Bir davranışın, durumun veya eserin doğru yanlış ya da iyi kötü yönlerinin bildirildiği cümlelerdir. (Kullandığı dil eseri anlaşılmasız kıldı.)

Kanıksama cümleleri

Kötü veya olumsuz bir olay ya da duruma zamanla alışmayı, kabullenmeyi bildiren cümlelerdir. (Bana yalan söylemesine hiç şaşırıyorum.)

Yadsıma cümleleri

Bir yargıdan onun karşıtı olan yargıya geçmeyi ve inkâr etmeyi bildiren cümlelerdir. (Kim söylemiş Meral'e âşığıym diye?)

Öykünme cümleleri

Bir kişinin veya durumun başka bir kişi ya da durumu hatırlattığı cümlelerdir. (Dünyaya bakış açısı tıpkı Yunus Emre gibiydi.)

Tasarı cümleleri

Bir olayın veya durumun gerçekleştirilmesi için yapılan planların anlatıldığı cümlelerdir. (Bir roman yazmayı düşünüyorum.)

Varsayım cümleleri

Bir olayın gerçekleşmiş olup olmamasına yada bir durumun gerçekte olup olmadığına bakmaksızın bir süre olayın gerçekleştiğinin ve durumun var olduğunun kabul edildiği cümlelerdir. (Farz edelim ki sınavı kazandın.)

Küçümseme cümleleri

Bir kişiyi küçük görme anlamı taşıyan cümlelerdir. (Güya o para biriktirip de ev alacaktı.)

Azımsama cümleleri

Bir şeyin yetersiz olduğunu veya miktarca yetemeyeceğini ifade eden cümlelerdir. (Bu kadarlık yemekle mi doycaksın.)

Çıkarım cümleleri

Belli bir önermelerin kabul edilen veya gerçek olan doğruluklarından, yanlışlıklarından; başka önermelerin kabul edilen veya gerçek olan doğruluklarını, yanlışlıklarını çıkarmaktır. (Senin kısa sürede ayağa kalkman, vücudunun direncini gösterir.)

Cümlenin konusu

Cümlede vurgulanan ya da üzerinde durulan kavramlar cümlenin konusunu bulurken bize yardımcı olacaktır.

Cümlenin ana fikri (ana düşünce)

Cümlede verilen istenen mesaj veya asıl anlatılmak istenen düşüncedir.

Kesin yargı

Bu soru tipinde bizden istenen verilen cümleyi yorumlamadan kesin olan yargının bulunmasıdır.

- Bu soru tipini çözerken anahtar sözcüklere dikkat edilmelidir.
- Bu soru tipini çözerken yorumdan mümkün olduğunca uzak durulmalıdır.

Cümle oluşturma

Sözcük veya sözcük gruplarına ayrılarak verilen cümleleri kurallı ve anlamlı hâle getirmektir.

- Cümle oluşturma sorularını çözerken ilk olarak yüklemi bulmak ve eğer kurallı cümle isteniyorsa bulduğumuz yüklemi en sona yazmak gerekir.
- Daha sonra cümledeki edat, bağlaç veya tamlamaları göz önünde bulundurularak sıralama yapılmalıdır.

1. (I) O, beyaz örtüsü eksik olmayan bin pınarlı dağın keleşidir. (II) Lacivert gökyüzünde kümelenmiş, top top bulutların altında uzanan bir gelincik tarlasında dans etmektedir. (III) Güneş vurdukça Troya'nın altınları gibi parlayan dört beneği vardır. (IV) Beğendiği her çiçeğe, ağaca, buluta konar ve onlarla konuşur. (V) Her kanat vuruşunda gelincikler dalgaları, Troya'nın koyu mavi ve sonsuz denizi gibi...

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinde benzetme yapılmamıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

2. (I) Çocuğun gelişiminin en önemli parçası, anne-baba ve çocuk etkileşimidir. (II) Çağımız maalesef ebeveynle çocuk arasındaki mesafeyi artıran koşulları beraberinde getirmektedir. (III) Çalışan anne-babalar yorgun argın eve gelip yorgunluklarını gidermek için televizyonun karşısına geçiyor ve bu arada çocuklarını da âdetâ televizyona emanet ediyorlar. (IV) Kendilerine yeterli zaman ve dikkat ayrılmayan çocuklarımız, her zamankinden daha fazla yalnızlığa mahkum bir hayat yaşıyorlar. (V) Anne-babaların çocuklarına ilgisizliği böyle devam ettiği sürece bir sonraki yüzyılda insanlığı nasıl bir kuşağın beklediğini tahmin etmek zor değil.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinde kosa bağıllık söz konusudur?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

3. (I) Şiir görülmez ancak kalbe doğabilir. (II) Heykel gibi, resim gibi bütüne dayalı bir sanata dönüşüveriyorsa söz, adı divan şiiridir onun. (III) O şiir, soyut olanın peşinde koşarken somut olanı örnek gösterir. (IV) Duygu için maddeyi, içsellik adına çevreyi kullanır. (V) Hayaller ve düşünceler derinleştikçe dildeki zarafet de artar.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinde aşamalılık ilişkisi söz konusudur?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

Cümlede Anlam İlişkileri ve Kavramları

4. Aşağıdaki sorulardan hangisinin yanıtı, bir "gerekçe" içermektedir?

- A) — Bu konudaki kaynağınızı ne zaman bizlere açıklayacaksınız?
— Olaylar sakinleşsin, bunları yapanlar cezalandırılsın ondan sonra.
- B) — Devlet adamlığı sanata yönelmeye engel mi?
— Bu, kişinin kişiliği ve ilgisiyle ilgilidir.
- C) — Dergi sayfalarındaki öykülerinizi neden bir araya getirmiyorsunuz?
— Yazılarımı zaten okumak isteyen okuyor.
- D) — Eleştiri türünün gereksizliğine inandığınız doğru mu?
— Eleştiri türündeki öznel yargılar devam ettikçe buna inanmayı sürdüreceğim.
- E) — Son romanınızdaki karakterlerin çevresindeki insanlarda karşılığı var mı?
— Bu eserdeki kahramanlarım tamamen hayal dünyanın yarattığı kişilerdir.

5. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde üslupla ilgili bir yargı yoktur?

- A) Onun romanlarına baktığımda sanki yazmadığını, anlattığını fark ediyoruz; okuyucu onun havuzunda hayallerle ve mecazlarla yüzüyor.
- B) İlk şiir kitabındaki biçimsel yenilikleri bir sonraki kitabında göremiyoruz, daha sonraki eserlerinde yerel motifleri kullanmayı tercih etmiştir.
- C) Yazar bu eserinde halk edebiyatının birçok sanatçısının eserlerine yer vererek yapıtını antoloji hâline getirmiştir.
- D) Onun romanında Anadolu insanı samimi ve kıvrak bir dille ifade edildiği için halk arasında sevilmiştir.
- E) Ömer Seyfettin'in eserlerindeki sıcaklık, onun tüm Türk halkı tarafından takdir görmesini sağlamıştır.

PARAGRAFTA ANLAM**Paragrafın Anlam Yönü**

- Paragrafın Konusu
- Paragrafın Ana Fikri (Ana Düşüncesi)
- Paragrafta Yardımcı Düşünceler
- Paragrafın Başlığı
- Paragrafta Soru

Paragrafın Anlatım Yönü

- Betimleyici Anlatım
- Öyküleyici Anlatım
- Açıklayıcı Anlatım
- Tartışmacı Anlatım

Düşünceyi Geliştirme Yolları

- Tanımlama
- Karşılaştırma
- Benzetme
- Örneklendirme
- Tanık Gösterme
- Alıntı Yapma
- Sayısal Verilerden Yararlanma

Anlatıcı Bakış Açıları

- İlahi Bakış Açısı
- Kahraman Bakış Açısı
- Gözlemci Bakış Açısı

Paragrafın Yapı Yönü

- Paragrafın Bölümleri
 - Giriş Bölümü
 - Gelişme Bölümü
 - Sonuç Bölümü
- Paragraf Oluşturma
- Paragraf Tamamlama
- Paragrafın Akışını Bozan Cümle
- Paragrafı İkiye Bölme

Anlatım Özellikleri

- Doğallık
- Duruluk
- Açıklık
- Akıcılık
- Özgünlük
- Özlülük
- Yoğunluk
- Kalıcılık
- Evrensellik

Anlatıcı Türleri

- Birinci Kişi Ağzıyla Anlatım
- Üçüncü Kişi Ağzıyla Anlatım

Paragrafın konusu

Parçada verilmek isteneni alınca iletmek için üzerinde durulan her şey konudur.

- Parçada en çok tekrar edilen sözcük, paragrafın konusunu tespit ederken bize ipucu verir.
- Konu tespitinde bulunurken parçaya "Anlatılan nedir?" sorusunu yöneltebiliriz.
- Parça içinde tek bir cümleyle bakılarak konu tespiti yapılmamalıdır, bu bizi hataya sürükler.

Paragrafta ana düşünce (ana fikir)

Aynı konuyu işleyen cümlelerin toplanmasıyla oluşan parçanın okuruna iletmek istediği düşünceye ana fikir denir.

- Paragrafın ana düşüncesi, en genel yargıdır.
- Paragrafta yer alan tüm cümleler aynı ana fikir etrafında toplanır.

Paragrafta yardımcı düşünceler

Ana fikrin iletilmesini sağlayan, parça içindeki diğer mesajların hepsi yardımcı düşüncedir.

- Yardımcı düşüncelerin hepsi ana fikri desteklemelidir, kesinlikle ana fikir ile çelişki içinde olmamalıdır.

Paragrafın başlığı

Parçanın tamamını kapsayan ve parçayı özetler nitelikte olan, parçanın konusunu ve ana fikrini bize yansıtan sözcük ya da sözcük gruplarıdır.

Paragrafta soru

Bu tarz sorular paragrafın konusu ile ilgilidir.

- Paragraf bir soruya cevap veya bir konunun açıklaması niteliği taşır.

Paragrafta Anlam (Karma)

1. Klasik bir kitap, bir topluma ve o toplumun oluşturduğu kültürel kimliğe aittir. Onu oluşturan ve sahiplenmiş olan topluma, bilinçli bir biçimde yazılmış; derin, sınırsız yorumlara açık görünür. Sanıldığığının aksine, klasiklerle ilgili değerlendirmeler evrensel değildir. Almanlar için *Genç Werther'in Acıları*, dâhice bir yapıttır ama diğer toplumlar için bıkkınlığın en somut biçimi olabilir. *Kızıl ile Kara'yı* okurken canlanan Fransız bilinci, Dante'de sıkıntılı, uzun duraksamalar yaşayabilir.

Bu parçadan çıkarılabilecek genel yargı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Klasik eserler her okunduğunda okuyucuya farklı tatlar hissettirmelidir.
- B) Dünya klasikleri arasına girmiş eserler onu okuyan her bireyde aynı etkiyi oluşturmayabilir.
- C) Bir yapıtın klasik eserler listesine girebilmesi için her milleti etkileyen bir yapıya sahip olması gerekir.
- D) Her birey ufkunu genişletmek için dünya klasiklerinden birkaç kitap okumuş olmalıdır.
- E) Dâhice yazılan her kitap bütün okurlarda aynı tesiri yaratmak zorundadır.

2. İnsanlar iletişim kurmayı sever. Ta tarih öncesinden yakın zamanlara kadar iki çift lafın belini dumanla, uçurtmayla, güvercinle, ulakla kırarken telgrafın icadıyla iletişimde kablololu dönem başlamış. Telgraftan kısa süre sonra, Alexander Graham Bell telefonu icat etti. 20. yüzyılın başlarında telefon herkesin sahip olabildiği bir alet değildi. Zamanla iş yerlerine ve evlere teker teker girmeye başladı. Telefonun var diye her istediğini arayamıyordun. Önce santrale bağlanman ve arayacağın numarayı oradaki santral görevlisine söylemen gerekiyordu. Eskiden telefonlar kablolu, üzerinde numaraların bulunduğu bir gövde ve gövdeye kabloyla bağlı ahize vardı. Numaralar çevriliyordu, sonradan tuşlu telefonlar çıktı. 2000'ler akıllı telefon çağı. Günümüzde mobil telefonlar sayesinde dünyanın öbür ucundaki birisiyle bile görüntülü konuşabiliyoruz.

Bu parçanın anlatımında başvurulan yollar aşağıdakilerin hangisinde verilmiştir?

- A) Betimleme – karşılaştırma
- B) Açıklama – tanımlama
- C) Tartışma – örnekleme
- D) Öyküleme – sayısal verilerden yararlanma
- E) Açıklama – karşılaştırma

3. Bizim âşık olduğumuz, kafamızda inşa ettiğimiz insanlar, kendilerinden çok bize benzerler. Zaman zaman heykelin içinden kendileri çıkıverirler, yaptığınız heykelin kolu, bacağı düşer, birden sinirleniriz. Neden sen benim yaptığım heykel değilsin, diye köpürürüz. İşin garip yanı o heykeli yaparken de içten içe heykelin aslına benzemediğini hissedersiniz. Özellikle kadınlar gördükleri gerçekleri kendilerine saklamakta, heykellerini kendi yaptıkları gibi görmekte çok dirençlidirler ve bu işi erkeklerden çok daha uzun zaman sürdürebilirler. Yani kadınlar ----.

Bu parça düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisiyle sürdürülebilir?

- A) aslında hayallerinde kendi çizdikleri resme âşık olurlar
- B) erkeklere göre mantıklarını daha fazla kullanırlar
- C) yaşadıkları olumlu ve olumsuz hisleri aşk hayatlarına bağlarlar
- D) aşk olgusuna her zaman kalp gözüyle bakmayı tercih etmişlerdir
- E) çoğunlukla gerçek dünyaya erkeklerden daha hassas bir şekilde yaklaşır

4. "Bestseller" türü, çabuk tüketilen romanların genellikle tek anlamı vardır. Okuyucu bir sefer okur ve anlar, bir daha da dönüp kitabın yüzüne bakmaz. Dolayısıyla böyle kitaplarda yazarın anlatmaya çalıştığı da okurun anladığı da aynıdır. Bunun yanında öyle eserler vardır ki dıştan küçük bir dere gibi görünmesine rağmen biraz eşeleyince büyük denizlere gebe olduğunu görürüz. ----. Bu yüzden yazar eserini yazdıktan sonra aradan çekilmeli, eserle okuyucusunu baş başa bırakmalıdır.

Bu parçada boş bırakılan yere düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Dolayısıyla bir çırpıda okunan eserlerin mükemmel eserler olduğunu düşünmüyorum
- B) Anlaşılır eserler yazmak için sanatsal alanda başarı elde edemeyen yazarlardır bunlar
- C) Okuyucu bu eserleri her okuyuşunda yeniden anlamlandırıp yeni dünyalara dalar
- D) Duru bir anlatıma sahip olabilmek adına üslup bakımından diğerlerinin arasından sıyrılamaz
- E) Farklı zamanlarda tekrar tekrar okunan eser evrensel ulaşmanın yolunu bulmuş demektir

1. Açıklayıcı şemalar () ayrıntılı anlatımlar ve bilimsel terimlerin açıklandığı bölümler () temel bilimsel ilkelerin anlaşılmasını kolaylaştırıyor () () Deneyin () başlıklı bölümler ise uygulamanın ilk adımı niteliğinde basit deneylere yer veriyor.

Bu parçada ayraç () içindeki boşluklara aşağıdakilerden hangisinde verilen noktalama işaretleri getirilmelidir?

- A) (,) (;) (,) (“ ”) B) (;) (,) (.) (())
C) (,) (,) (.) (“ ”) D) (;) (,) (,) (-) (-)
E) (:) (,) (.) (“ ”)

2. Aşağıdaki cümlelerde kullanılan noktalama işaretlerinden hangisi **yanlıştır**?

- A) Deneme sınavındaki 5. 6. ve 11. soruları yanlış yapmışım.
B) Tren, gecikmeli olarak tam saat 09.15'te kalktı.
C) Kendimi takdim edeyim: Okul Müdür Yardımcısı Osman Kanık.
D) ... duyulunca herkes pusuya yattı.
E) Dur, yolcu! Bilmeden gelip bastığın / Bu toprak bir devrin battığı yerdir.

3. Atlas ile outdoor ve aktif yaşam tutkunlarının markası Columbia, 21-23 Nisan 2018 tarihleri arasında özel bir etkinliğe imza attı. Atlas ve Columbia ekipleri, Camp Columbia etkinliğinde buluştu ve Likya Yolu'nun başlangıç etabını birlikte keşfetti. “Yaşam ve Mücadele” adını taşıyan bu etkinlik, her sene tekrarlanmaktadır. Özellikle Alm. ekipler bu etkinliğe önderlik ettiler.

Bu parçadaki noktalama işaretleri ile ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) Metinde kullanılan tüm virgüller, özneyi ayırmak için kullanılmıştır.
B) Kısa çizgi “ile, ila, arasında” anlamı vermek için kullanılmıştır.
C) Özel ismin sonuna gelen çekim ekini ayırmak için kesme işareti kullanılmıştır.
D) Nokta işaretlerinin hepsi cümle sonunda kullanılmıştır.
E) Etkinliğin adını belirtmek için tırnak işareti kullanılmıştır.

Noktalama İşaretleri

4. **Yay ayraçla () verilen aşağıdaki boşlukların hangisine virgül veya noktalı virgülden başka bir noktalama işareti getirilebilir?**

- A) Sınıfta kızlardan Selin () Ayşe () erkeklerden de Mahmut () Kemal konuşuyordu.
B) Dedem sevecen () merhametli bir adamdı () hayatının sonuna kadar da öyle yaşadı.
C) Halk şiiri () her zaman içten () sade bir dille oluşturulur.
D) Erdem () Hasan () Ali () Can'a göre daha uzundur.
E) Renklerden en çok şunları severim () pembe () mavi () kırmızı.

5. Avrupa'nın en yüksek dağı Mont Blanc'ın eteklerinde bir kış cenneti... Kartallar havada görkemli daireler çiziyor. Dünyanın en yüksek dikey çıkış teleferiğinden dünyanın en yüksek müzesine çıkılıyor burada. Tüneller, buzullara açılıyor. Chamonix küçük, ama şaşırtıcı. Sizce de herkesin mutlu olacağı bir yer değil mi?

Bu parçadaki noktalama işaretlerinden hangisi yanlış yerde kullanılmıştır?

- A) Kesme işareti B) Virgül C) Nokta
D) Üç nokta E) Soru işareti

6. (I) Maldivler hükümeti ülkeyi dünyaya tanıtmak ve turist çekebilmek için ilginç bir fikir geliştirmiş: turistler için gösteri mahiyetinde hükümet darbesi tertipleme. (II) Başlık şu şekilde: “Maldiv Adalarında turistler için ihtilal yapılıyor.” (III) Devamında şöyle diyor ajans haberi: “Maldiv hükümeti heyecan arayan turistler için sözde hükümet darbesi düzenlemeyi kararlaştırmıştır.” (IV) Hükümet, dünyanın önde gelen seyahat acentalarına yüz kişiyi aşan kafileler için bu organizasyonları yapabileceklerini, hatta belli bir miktarda kan dökülmesini de kabul edebileceklerini bildirmiş. (V) Bu müthiş bir reklam şekli!

Bu parçadaki numaralandırılmış cümlelerin hangisinde yanlış bir noktalama işareti kullanılmıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

SÖZCÜKTE YAPI VE EKLER

Çekim Ekleri

İsim Çekim Ekleri

- ➔ Hâl (Durum) Ekleri
- ➔ Çoğul Eki
- ➔ Tamlama Ekleri
- ➔ İyelik Ekleri

FİİL ÇEKİM EKLERİ

- ➔ Kip (Zaman) Ekleri
- ➔ Şahıs (Kişi) Ekleri

Sözcükte Yapı

- ➔ Basit Sözcük
- ➔ Türemiş Sözcük
- ➔ Birleşik Sözcük

Yapım Ekleri

- ➔ İsimden İsim Yapım Ekleri
- ➔ İsimden Fiil Yapım Ekleri
- ➔ Fiilden İsim Yapım Ekleri
- ➔ Fiilden Fiil Yapım Ekleri

Kök

Sözcüğün en anlamlı küçük parçasıdır.

İsim kökü

İş, oluş ve hareket bildirmeyen varlıkların köküdür. (oynamak → oyun)

Fiil kökü

İş, oluş ve hareket bildiren varlıkların köküdür. (uyku → uyumak)

Ortak kök

Yazılış ve anlamsal olarak aynı olan köktür. (barış, tat...)

Sesteş kök

Yazılış olarak aynı, anlamsal olarak farklı olan köktür. (gül, yaz)

Ekler

Çekim ekleri

Sözcüğün yapısını ve anlamını değiştirmeyen eklerdir.

İsim çekim ekleri

1. Hâl (Durum) Ekleri
2. Tamlama Ekleri
3. Çoğul Ekleri
4. İyelik Ekleri

Hâl (Durum) ekleri

1. **Yalın Hâli:** Sözcüğün yapım eki almamış hâlidir.
2. **Belirtme Hâli:** (-ı, -i, -u, -ü): Sözcüğü işaret etme anlamı katar.
3. **Yönelme Hâli:** (-e, -a): Sözcüğü dolaylı tümleç ya da zarf tümleci yapar.
4. **Buluma Hâli:** (-da, -te): Sözcüğü dolaylı tümleç ya da zarf tümleci yapar.
5. **Ayrılma Hâli:** (-den, -ten): Sözcüğü dolaylı tümleç ya da zarf tümleci yapar.

Tamlama ekleri

İsim tamlamasında tamlayana (-ın, -in, -un, -ün) şeklinde tamlanana ise (-ı, -i, -u, -ü) şeklinde gelir.

Çoğul ekleri

Sözcüğe (-ler, -lar) şeklinde gelir ve çoğul anlamı dışında abartma, aile, topluluk gibi anlamlar da katar.

İyelik ekleri

Sözcüğe aitlik, sahiplik anlamı katar. (Kalemim, silgin...)

Sıfat (Ön Ad)

1. Sıfatlar, isim çekim eklerini almazlar.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bu açıklamayla uyumayan bir kullanım vardır?

- A) Seninle konuştuğum meseleleri unut yoksa birbirimize hep kırgın kalırız.
B) Ay ışığının altında bu güzel gecenin tadını çıkarmaya söz vermiştik.
C) Baygın kokuları her tarafa yayılmaya başlamıştı yaz çiçeklerinin.
D) Uzun ve heyecanlı bir bekleyiş içinde sabahın ilk ışıklarını görmüştük.
E) Hangisini bana göstereceğine bir türlü karar veremiyordu.

2. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde soru anlamı sıfatla sağlanmıştır?**

- A) Nasıl bir günde gelsem kapıyı açarsın, biliyor musun?
B) Bugünün insanı doğadan ve insanlıktan ne istiyor?
C) Karar verirken hangi yoldan gideceğini başkalarına da soracak mısın?
D) Düğün salonunda kaçır kişilik masalar hazırlandı?
E) Bu masalda hangisinin aşkı kötülüğü yenecek?

3. (I) Sandviçinden bir ısırık alan müdür Lami Bey toplantıyı açmak için bir iki kez öksürdü. (II) Ancak şube müdürleri bu öksürüğün sandviçten mi kaynaklandığını, "ehem, önem" diyerek toplantıyı mı açmaya çalıştığını anlamadı. (III) Müdür Lami Bey, şube müdürlerinin bu merakını çabuk giderdi. (IV) "Sevgili arkadaşlar, bugünkü toplantımızın hayırlara vesile olmasını dileyerek açıyorum." dedi. (V) Yavaş yavaş konuşmasına başladı.

Bu parçadaki numaralandırılmış cümlelerle ilgili aşağıdaki bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A) I. cümlede belirtme sıfatı kullanılmıştır.
B) II. cümlede işaret sıfatı kullanılmıştır.
C) III. cümlede ünvan sıfatı kullanılmıştır.
D) IV. cümlede sıfat yapan -ki eki kullanılmıştır.
E) V. cümlede ikilemelerden oluşan bir sıfat vardır.

4. Bugün 14 Şubat, birkaç saat sonra bitecek. Yarın 15 Şubat
I
olacak. Bütün aksilikler beni buluyor. Bizim Nemrut patro-
II III IV
nun bütün gıcıklığı o gün üstündeydi.
V

Bu parçadaki numaralandırılmış sözcüklerle ilgili aşağıdaki bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A) I. sözcük belgisiz sıfattır.
B) II. sözcük belirtme sıfatıdır.
C) III. sözcük niteleme sıfatıdır.
D) IV. sözcük ünvan sıfatıdır.
E) V. sözcük işaret sıfatıdır.

5. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde kurallı birleşik sıfat ve türemiş sıfat vardır?**

- A) Üç kuruşluk dünyanın parıltılı neşesine daldık.
B) Keloğlan masalını ilk okuyuşumda çok etkilenmişim.
C) Bol salçalı ve bol yağlı yemeyi tercih ediyordu.
D) Boyu uzun insanlar, perde takmanın sıkıntısını çekmişlerdir.
E) Sakin ve güzel bir günün ardında minicik bir huzur saklıdır.

6. Her kart için farklı zarf almaya dikkat ederdik. Renk renk zarflar vardı, gönderilecek kimsenin zevkine uygun olmasına özen gösterirdik seçilecek kartı ve dahi zarfı... İnceliklerin inceliklere karıştığı sevgilere boğulmuş cümleler kuru-lurdu. Küçük bir edebiyatçı çıkardı içimizden. Yazmaya ilk olarak ben, bu simli kartpostallarla başlamıştım.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Pekiştirme sıfatı kullanılmıştır.
B) Sayı sıfatı kullanılmıştır.
C) Türemiş sıfatlar kullanılmıştır.
D) Belgisiz sıfat vardır.
E) Niteleme sıfatı vardır.